

Un museu de volcans

Diversos aspectes de les noves instal·lacions

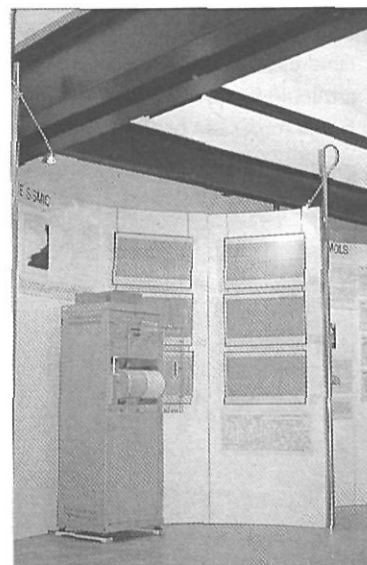
El Museu Comarcal de la Garrotxa, prou conegut per la gran qualitat d'obra artística que s'hi exposa, manté un íntim lligam amb el vulcanisme que caracteritza la zona; n'està impregnat. Els tres paisatges més característics de l'escola olotina de pintura són la fageda d'en Jordà, els paratges d'aiguamoixos de la Deu i la Moixina i, finalment, els camps de fajol tan estimats per «l'avi» Berga. La Fageda es troba damunt la colada de lava del volcà Croscat —que ara sembla, per fi, salvat, redimit, malgrat que hagi hagut de ser amb un fort rescat!—; els camps de fajol són aimants de les terres amb subsòl volcànic, i les deus i aiguamoixos són d'origen volcànic i encara reben les aigües que deixen anar les enormes colades basàltiques. I precisament, aquestes aigües, pel fet del seu origen, permetien que els tints es fixessin perfectament sobre els teixits, i és per això que els colors de les barretines i les indies d'Olot, de tan purs, tenien tant de renom.

Aquest museu, a més, té una secció de ciències, fins ara reduïda a un jardí botànic i un modestíssim museu dedicat al vulcanisme, la sismologia i la vegetació locals que, amb referències als darrers 17.000 anys, comptava amb tres sales, i darrerament amb dues, espai evidentment insuficient. Però ara s'han lluit.

El passat dia 9 de novembre, al Casal dels Volcans d'Olot, va tenir lloc la inauguració de la Secció de Ciències del Museu Comarcal de la Garrotxa, és a dir, d'un veritable, ample i

modern museu del vulcanisme i la vegetació d'allò que avui constitueix el Parc Natural de la zona volcànica de la Garrotxa.

L'exposició, que ocupa tota la planta baixa de l'edifici, compta amb set sales que descriurem molt per sobre. En primer lloc trobem dues sales amb cinc mòduls dedicats a 1)

presentació de la Garrotxa i roques més característiques; 2) Estructura interna de la terra i descripció de la tectònica de plaques; 3) un gran dibuix que presenta l'activitat ígnea de la terra, com es forma el magma i com surt a l'exterior; els mòduls 4, 5 i 6 expliquen els terratrèmols (amb la presència d'un sismògraf i de nombrosos sismogrames recents) i donen notícia de terratrèmols històrics. Un vídeo mostra imatges de terratrèmols d'aquest segle.

A la tercera sala hi trobem una maqueta d'uns 2 metres de diàmetre, força vistosa, de la zona volcànica de la Garrotxa i un ordinador on poden consultar:

se totes les dades referents als seus volcans.

Arribem, després, a una gran sala amb sis mòduls, dedicats respectivament a: 1) un volcà estrombolià: el Montsacopa; 2) una colada basàltica: la del volcà Croscat; 3) una cinglera basàltica: la de Castellfollit de la Roca, exemple únic al món entre dos rius; 4) un volcà freatomagnàtic: el Cairat; i 5) un volcà mixt: el Santa Margarida. Cada plafó presenta fotografies del volcà respectivament —algunes d'aèries—, mapes, plànols, talls geològics i esquemes, a més de les seves corresponents vitrines, que contenen materials extrets del volcà o la cinglera, és a dir cendres, *lapillis* de diversos gruixos i tonalitats, escòries, bombes, blocs de basalt i, dreta al mig de la sala, una espectacular columna basàltica

procedent d'una de les nombroses cingleres locals. El sisè plafó ens mostra l'extracció, la manipulació i la utilització dels materials volcànics. Davant per davant, un vídeo ens ofereix imatges d'erupcions recents de

volcans d'arreu del món.

La resta de l'exposició són tres sales on s'explica la vegetació autòctona, amb mòduls dedicats a la vegetació de ribera, fagedes, rouredes, alzinars i, finalment bosquines, prats, conreus i ambients ruderals. Els mòduls mostren la flora i la fauna pròpies de cada tipus de vegetació mitjançant una escenificació molt aconseguida: la combinació d'enormes fotografies de fons amb fotografies més petites de plantes i uns dibuixos molt realistes, retallats i repartits per «l'escenari», que sembla que li donin vida i, com que els podem tocar, dóna la impressió que hi som a dins.

Això, és clar, cal agrair-ho als dissenyadors, que han sabut aprofitar l'espai i fer-lo acollidor i de ben estar. L'únic inconvenient, posats a trobar-ne, és que, en un museu destinat a rebre les constants visites de milers

d'escolars de tot el país, no s'hagi pensat en atenuar una mica l'excessiva ressonància de les sales, accentuada pel fet que són cobertes amb volta. Però ja vindrà; ara gaudim-ho, que ho val.

Només queda dir, pels que no coneixin el lloc, que aquest museu és situat dins un jardí botànic, l'anomenat Parc Nou, nom ara vell i curiós, ja que aquest parc compta amb reduïdes de vegetació que representen una veritable relíquia botànica, petita mostra d'allò que, fa segles, era la vegetació de la zona volcànica de la Garrotxa, amb un humit i ombrívol boscarró de venerables i enormes roures, pènyols i boixos damunt blocs de lava. Una delícia.

FRANCESC GUTIÉRREZ